

Врз основа на член 128 од Статутот на Универзитетот за туризам и менаџмент во Скопје, согласно 149 од Законот за високото образование (Сл. весник на РСМ бр. 82/2018), Сенатот на Универзитетот на седницата одржана на 20.04.2021 година, го донесе следниов

П Р А В И Л Н И К
за условите, критериумите и правилата за запишување
и студирање на прв и втор циклус универзитетски студии на
Универзитетот за туризам и менаџмент во Скопје

Член 1

Со овој Правилник се утврдуваат условите, критериумите и правилата за запишување и студирање за прв и втор циклус студии на Универзитетот за туризам и менаџмент во Скопје.

Член 2

На Универзитетот за туризам и менаџмент во Скопје се запишуваат, како редовни и вонредни студенти со самофинансирање на студиите, државјани на РСМ кои средното образование го завршиле во Република Македонија, како и иселеници и државјани на РСМ кои целокупното образование го завршиле во странство и државјани на РСМ кои дел од средното образование завршиле во странство.

На Универзитетот за туризам и менаџмент во Скопје се запишуваат и студенти-странски државјани, како и студенти со завршени циклуси на високото образование на високообразовни установи во РСМ и во странство.

Прв циклус на студии
Право за пријавување на конкурс за
запишување на прв циклус
универзитетски студии

Член 3

Право за пријавување за запишување на прв циклус академски и стручни студии има лице кое положило државна матура или меѓународна матура или кое завршило четиригодишно средно образование кое важело пред воведувањето на државната матура.

Носителот на студиската програма одлучува кои средношколски програми се соодветни за запишување на одделни студии од прв циклус, ако тоа не е утврдено во студиската програма.

Кандидатите од став 1 и 2 на овој член се запишуваат како редовни и вонредни студенти со самофинансирање.

Право на упис во прва година

Член 4

Право на упис во прва година на студии кандидатот стекнува согласно со условите и критериумите утврдени во конкурсот за запишување студенти, а според постигнатите поени во процесот на селекција.

Кандидатот кој остварил право на упис, но во предвидениот (огласениот) рок не извршил упис, губи право на упис, а правото за запишување го стекнува следниот кандидат на ранг-листата кој претходно не заземал место во рамките на одобрената квота за запишување студенти.

Одлука за бројот на студентите кои се запишуваат

Член 5

Одлука за бројот на студентите кои се запишуваат на Универзитетот по предлог на Ректорската управа донесува Сенатот на Универзитетот.

Вкупниот број на студентите кои можат да се запишат на Универзитетот се определува според капацитетот утврден со решението за акредитација на Универзитетот и неговите единици.

Бројот на студентите не може да биде поголем од бројот утврден според капацитетот со решение за акредитација на Универзитетот и неговите единици.

Конкурс за запишување на студии

Член 6

Запишувањето на прв циклус студии се врши врз основа на јавен конкурс, кој го усвојува Сенатот на Универзитетот по предлог на Ректорската управа.

Конкурсот за запишување на студии од прв циклус се објавува најмалку 5 месеци пред започнувањето на наставата.

Конкурсот за прв циклус на студии ги содржи:

- името на Универзитетот и неговата адреса;
- називот на студиската програма;
- местото на изведување на студиската програма;
- времетраењето на студиите;
- условите за упис, утврдени со акт на Универзитетот и единиците;
- бројот на слободни места за запишување;
- критериумите за селекција;
- претходното завршено образование;
- постапките и роковите за пријавување и запишување.

Пријава за конкурирање

Член 7

Кандидатот е должен да поднесе пријава за конкурирање за запишување на студии до денот утврден во конкурсот.

Во пријавата кандидатот мора да назначи за која студиска програма конкурира и дали конкурира за редовни или вонредни студии.

Покрај пријавата, кандидатот е должен да ги приложи сите документи утврдени во конкурсот.

Постапка за селекција

Член 8

Универзитетот ја утврдува постапката за селекција на кандидатите за запишување на начин кој гарантира рамноправност на сите кандидати без оглед на раса, боја на кожа, пол, јазик, вера, политичко или друго уверување, етничко, национално или социјално потекло, имот, раѓање, општествена положба, инвалидност, сексуална ориентација и возраст.

Универзитетот ги утврдува критериумите врз основа на кои се врши селекцијата и изборот на кандидатите за упис.

Наставно-научниот совет на носителот на студиската програма ги одредува елементите кои се значајни за студиската програма во постапката за селекција на кандидатите.

Наставно-научниот совет, во согласност со условите за запишување предвидени со конкурсот за запишување нови студенти на Универзитетот, може да донесе одлука за посебни услови за запишување на студиските програми кои ги изведува. Овие услови се составен дел на конкурсот за запишување нови студенти.

Универзитетска конкурсна комисија

Член 9

Подготовката и реализацијата на конкурсот за запишување нови студенти ги спроведува Универзитетската конкурсна комисија.

Универзитетската конкурсна комисија брои 5 члена од редот на професорите и асистентите и еден член од редот на студентите.

Проректорот за настава, по функција, е член и претседател на Универзитетската конкурсна комисија.

Членовите на Универзитетската конкурсна комисија, по предлог на единиците на Универзитетот, ги избира Ректорската управа.

Во работата на Комисијата учествуваат претставници од стручните служби на Универзитетот, без право на одлучување.

Административно-техничката поддршка на Универзитетската конкурсна комисија ја врши Стручната служба на Универзитетот.

Надлежности на Универзитетската конкурсна комисија

Член 10

Универзитетската конкурсна комисија:

1. го подготвува конкурсот за запишување нови студенти за прв циклус на универзитетски студии;
2. ги утврдува критериумите врз основа на кои се врши селекцијата и изборот на кандидатите за запишување;
3. изготвува упатство за реализација на конкурсот за запишување нови студенти;
4. се грижи за реализација на постапката за пријавување и селекција на кандидатите, во согласност со одредбите содржани во универзитетскиот конкурс за запишување нови студенти;
5. ја следи реализацијата на конкурсот, расправа по приговори на студентите и донесува одлуки.

Универзитетската конкурсна комисија одлучува со гласање по принципот на просто мнозинство.

Со работата на Комисијата раководи проректорот за настава.

По завршувањето на роковите за запишување нови студенти предвидени во конкурсот, Комисијата изготвува извештај за резултатите од уписот на студентите и го доставува до Ректорската управа на Универзитетот.

Право на приговор

Член 11

Кандидатите имаат право на приговор за исправноста на постапката за селекција на кандидатите, што го доставуваат до конкурсната комисија на Универзитетот во рок од 24 часа од објавувањето на резултатите на огласната табла.

Комисијата е должна да одлучи по приговорот на кандидатот во рок од 24 часа од неговото поднесување.

Еднакво вреднување на странско образование

Член 12

Се смета дека условите за запишување од член 3 на овој Правилник ги исполнува и лицето кое завршило образование според еднаква студиска програма во странство.

Посебните услови и постапката за запишување на лицата од став 1 на овој член се регулираат со конкурсот за запишување студенти во прва година.

Втор циклус на студии

Право за пријавување на конкурс за

*запишување на втор циклус
универзитетски студии*

Член 13

На студиски програми од втор циклус на универзитетски студии може да се запише лице кое завршило соодветни студиски програми од прв циклус, или студенти со завршени додипломски студии, во согласност со Преодните и завршни одредби на Законот за високото образование.

Универзитетот и неговите единици утврдуваат кои студии се соодветни за запишување на одделни студиски програми од втор циклус, како и условите за запишување на кандидатите кои имаат завршено други студиски програми.

Лицето кое завршило стручни студии може да се запише на академски студиски програми од втор циклус, при што за запишување може да се пропише полагање на диференцијални испити, за што се донесува решение, согласно со студиската програма од прв циклус студии.

Дополнителните услови за запишување на втор циклус студии се утврдуваат со студиската програма.

*Конкурс за запишување на втор
циклус студии*

Член 14

Запишувањето на втор циклус студии се врши врз основа на јавен конкурс кој го усвојува Сенатот на предлог на Ректорската управа на Универзитетот.

Конкурсот за вториот циклус на студии го објавува Универзитетот.

Конкурсот за запишување на студии од втор циклус се објавува најмалку 3 месеци пред започнувањето на наставата.

Конкурсот за втор циклус на студии ги содржи:

- името на Универзитетот и неговата адреса;
- називот на студиската програма;
- местото на изведување на студиската програма;
- времетраењето на студиите;
- условите за упис;
- бројот на слободни места за запишување;
- критериумите за селекција;
- претходното завршено образование;
- постапките и роковите за пријавување и запишување.

Пријава за конкурирање

Член 15

Кандидатот е должен да поднесе пријава за конкурирање за запишување на втор циклус студии во роковите утврдени во конкурсот, со назнака за која студиска програма конкурира.

Покрај пријавата, кандидатот е должен да ги приложи сите документи утврдени во конкурсот.

*Наставно-научен колегиум - комисија
за втор циклус студии*

Член 16

Секоја единица на Универзитетот, за организирање втор циклус студии, формира наставно-научен колегиум, односно комисија за втор циклус студии (во натамошниот текст: колегиум).

Со одлуката за формирање на колегиумот од став 1 на овој член, се утврдуваат неговите надлежности и начинот на работа.

Наставно-научниот, односно научниот совет на единицата го формира колегиумот од редот на наставниците кои изведуваат настава на втор циклус студии.

Во зависност од бројот и видот на студиски програми, единиците можат да имаат повеќе колегиуми за втор циклус студии.

За секој колегиум се именува раководител на соодветните студиски програми од втор циклус студии.

Колегиумот од став 1 на овој член се грижи за реализација на постапката за пријавување и селекција на кандидатите, во согласност со одредбите содржани во конкурсот за запишување на втор циклус студии.

Колегиумот расправа по приговори на кандидатите за запишување и донесува одлуки.

Колегиумот има обврска да подготви извештај за резултатите од уписот, кој го доставува до наставно-научниот, односно научниот совет на единицата, како и до Сенатот на Универзитетот.

Постапка за селекција

Член 17

Наставно-научниот, односно научниот совет на носителот на студиската програма, по предлог на колегиумот, ги утврдува елементите кои се значајни за студиската програма во постапката за селекција на кандидатите.

Право на приговор

Член 18

Кандидатите имаат право на приговор за исправноста на постапката за селекција на кандидатите, што го доставуваат до колегиумот на студиската програма за која конкурирале.

Колегиумот е должен да одлучи по приговорот на кандидатот.

Доколку кандидатот не е задоволен од одлуката на колегиумот, има право да поднесе жалба до наставно-научниот, односно научниот совет на единицата, или до овластен од него орган.

Наставно-научниот, односно научниот совет или овластениот орган на единицата е должен да го разгледа приговорот на кандидатот и да донесе соодветна одлука.

Одлуката на наставно-научниот, односно научниот совет или на овластениот орган на единицата е конечна.

Заеднички одредби за прв и втор циклус студии

Стекнување статус на студент

Член 19

Статус на студент, а со тоа и член на академската заедница се стекнува со запишувањето на прв, втор и трет циклус на студии на Универзитетот.

Статусот на студент се докажува со индекс или со студентска легитимација.

Студентот запишува предмети/модули во семестри во студиската година во индексот.

Студентите можат да се запишат како редовни и вонредни.

Редовни студенти се оние што континуирано го следат наставнообразовниот процес утврден во соодветната студиска програма.

Вонредни студенти се оние што студиската програма ја следат во посебно за нив организирани термини за настава.

Трошоците за редовно и вонредно студирање во целост ги сноси самиот студент.

Член 20

Студент-гостин може да биде редовен или вонреден студент од друг универзитет во земјата и од странство кој запишува делови од студиска програма на Универзитетот.

Статусот на студент-гостин трае најдолго една академска година.

Правата и обврските на студентот-гостин, начинот на подмирување на трошоците за неговите студии, евентуалната можност за продолжување на студиите на Универзитетот и други прашања поврзани со статусот на студентот-гостин се уредуваат со Правилникот за единствениот кредитсистем и премиот од една на друга студиска програма, односно од една на друга високообразовна установа.

Организација и изведување на студиите

Обем и организација на студиите

Член 21

Во рамките на најмногу 40 недели годишно, вкупното оптоварување на студентите изнесува од 1.500 до 1.800 часа годишно.

Во случаите од став 1 на овој член, студиските програми од првиот циклус содржат најмалку 20, а најмногу 30 часа предавања, вежби и семинари неделно и 30 недели годишно.

По исклучок, ако студиската програма содржи практично оспособување, вкупното оптоварување на студентот не смее да надмине 40 часа неделно и 45 недели годишно.

Оптоварувањето на студентите од став 1 на овој член опфаќа предавања, вежби, семинари и други облици на студии кои се соодветни на специфичноста на наставнонаучната област (практично оспособување, хоспитација, настапи, теренска работа и сл.), консултативно-инструктивна настава, форми на континуирана проверка на знаењето и испити кои се сметаат како контакт-часови, како и индивидуална студиска работа (спортска работа, истражување на литература, семинарски задачи, проектна работа), самостојно учење, како и изработка на дипломска (магистерска) задача.

Организацијата и временското распоредување на предавањата, семинарите и вежбите се приспособуваат на специфичноста на студиската програма.

Ако природата на студиите го овозможува тоа, со студиската програма можат да се приспособат организацијата и временското распоредување на предавањата, семинарите и вежбите според потребите на студентите (вонредни студии).

Оптоварувањето на вонредните студенти се утврдува со студиската програма на студиите.

Наставата по одредена предметна програма се изведува во рамките на еден семестар.

Обемот на практичната настава, на теренската настава или на слични активности треба да биде дефиниран во студиската програма со ЕКТС-кредити.

Редовните студенти во еден семестар запишуваат максимум до 30 ЕКТС-кредити.

На особено успешните студенти (со просечен успех од 8,5) може да им се дозволи запишување на 35 до 40 ЕКТС-кредити со цел побрзо завршување на студиите или пошироко образование.

Универзитетски календар и календар за настава

Член 22

Универзитетскиот календар за наредната академска година го донесува Сенатот, најмалку 5 месеци пред завршувањето на тековната академска година, и го објавува преку своите гласила.

Универзитетскиот календар ги содржи рамковните одредби за почетокот и крајот на академската година, термините за одржување на наставата, испитите и државните и универзитетските празници.

Врз основа на универзитетскиот календар, наставно-научниот, односно научниот совет на единиците донесува календар за наредната академска година и го објавува преку своите гласила, најмалку 3 месеци пред завршувањето на тековната академска година.

Напредување на студентот

Член 23

Студентите напредуваат во студиите преку полагање на испити за предвидени предмети/модули и преку исполнување на обврските предвидени со студиската програма.

Запишување семестар

Член 24

Студентот стекнува право на запишување нареден семестар ако до рокот на запишувањето уредно ги извршил обврските од студиската програма и ги положил испитите од предметите/модулите утврдени со студиската програма.

Студентот може да запише нови предмети од нареден семестар, во согласност со правилата за напредување утврдени во соодветната студиска програма.

Единицата, во рамките на студиската програма, може да пропише условувачки критериуми, т.е. претходно совладани предмети (освоени кредити), како услов за запишување на наредни предмети.

Запишувањето на предметните програми во нареден семестар се врши во период од 2 седмици пред почетокот на семестарот.

Член 25

При запишувањето на предметните програми, студентот најпрво ги запишува неположените задолжителни и изборни предмети од соодветниот (летен/зимски) семестар, а потоа задолжителните предмети од тековниот семестар и на крај, изборните предмети од тековниот семестар, но на тој начин што неговите вкупни студиски обврски во еден семестар да не го надминуваат бројот на ЕКТС-кредити утврден со овој Правилник.

Во есенскиот семестар се запишуваат предмети што се утврдени во студиските и предметните програми за зимскиот семестар.

Во пролетниот семестар се запишуваат предмети што се утврдени во студиските и предметните програми за летниот семестар.

Член 26

При запишувањето на предметите потребно е да се исполнат одредени услови утврдени со предметните програми.

При повторно запишување на неположен изборен предмет, студентот има право да го замени изборниот предмет со друг изборен предмет од предметите што се активирани во соодветниот семестар како изборни предмети.

Член 27

Доколку во текот на студирањето дојде до промена на студиска програма, студентот што студирал според некоја од претходните програми и го нема завршено студирањето во роковите утврдени со тие програми, го продолжува студирањето согласно со условите за премин на нови програми.

Заверка на семестар

Член 28

Студентот заверува семестар со потписи од наставниците, со што се потврдува неговото исполнување на предвидените обврски.

Студентот кој не ги извршил обврските пропишани со студиската програма од поединечен предмет, не може да пристапи на испит.

Испити

Член 29

Проверката на знаењата на студентите се врши со изведување на колоквиумски и завршни испити.

Испитите се изведуваат во писмена форма.

На полагањето испити студентите покажуваат документ за идентификација и индекс.

Календар и распоред на испитите

Член 30

Календарот на испитите се објавува на почетокот на секоја академска година заедно со распоредот за настава и се објавува на интернет-страницата на Универзитетот.

Распоредот за одржување на испитите се утврдува на тој начин што бројот на испитните термини за секој предмет/модул во секој испитен рок да може да ги опфати сите студенти кои имаат право да го полагаат тој предмет/модул.

Пријава за испит

Член 31

Студентот може да го пријави испитот по писмен или електронски пат, доколку постои можност за тоа. При електронско пријавување на испитот, студентот е должен дополнително да достави пријава за испит во материјална форма.

По писмен пат, испитот се пријавува со пријавен лист. Пријавниот лист претставува документ чијашто содржина и форма се еднообразни за сите составни единици на Универзитетот.

Во редовниот испитен рок студентот е должен да го пријави испитот во роковите утврдени во календарот за настава.

Наставникот не е должен да прими на испит студент кој пријавата не ја поднел во предвидениот рок.

Испитни рокови

Член 32

Студентот има право да ги полага колоквиумите и завршниот испит по соодветен предмет во рамките на утврдените термини за нивно изведување.

Испитите се организираат непосредно по завршувањето на блок наставни содржини, преку колоквиуми, а крајната оценка се утврдува на завршниот испит. Во крајната оценка се пресметуваат постигањата на студентот во текот на континуираното оценување.

Испитите, и другите форми на проверка на стекнатите знаења, вештини и способности, се спроведуваат за сите предмети кои студентот ги запишал, и тоа според градивото утврдено според студиската програма.

Студентот кој ги исполнил сите обврски пропишани со соодветната предметна програма има право да полага завршен испит доколку освоил најмалку 40% за прв циклус на студии, односно 50% за втор циклус на студии.

За секој студент се води испитна документација.

Испитите се јавни и резултатите од испитите се достапни на јавноста, а право на увид во испитната документација има лице кое ќе докаже правен интерес.

Секој пат кога студентот ќе пријави но нема да пристапи на испит, се смета дека го искористил правото за полагање на испитот.

Оценување

Член 33

Стегнатите знаења на студентите се проверуваат и оценуваат континуирано во текот на наставата (колоквиуми, практични задачи и сл.) и се изразуваат во поени, додека конечната оценка се утврдува на завршниот испит.

Со студиската програма може да се утврди дека некои облици на настава се спроведуваат без оценување или дека се оценуваат описно.

За исполнување на обврските за полагање на испитот (по делови или во целина) студентот може да оствари најмногу 100 поени или да добие позитивна оценка која се изразува до 10 (десет), при што оценката 5 (пет) означува недоволен успех.

Нумеричкиот систем за оценување се споредува со системот на оценување според ЕКТС.

A ⇒10

B ⇒9

Ц ⇒8

Д ⇒7

E ⇒6

Ф, ФЦ⇒5

За одредени предмети, доколку природата на знаењата кои студентот треба да ги стекне го дозволува тоа, може да се предвиди и компјутерска проверка на знаењата во рамките на системот за објективна проверка на знаењата на Универзитетот.

Завршното оценување задолжително се запишува во индексот и во пријавата за завршно оценување.

Просечниот успех на студентот претставува аритметичка средина на оценките од завршното оценување по сите наставни предмети во текот на студиите, вклучувајќи го и завршниот испит, односно дипломскиот труд.

Член 34

Оценките кои студентите ги добиле во проверката на нивните знаења се објавуваат на Е-студент во Електронскиот систем на Универзитетот веднаш по полагањето на колоквиумот, односно завршниот испит.

Евидентирањето на присуството на настава и освоениите пени по основ на изработка на семинарски труд и негово презентирање, активност на студентот и изработка на есеј се врши веднаш по спроведената активност, односно завршувањето на часот на кој се спроведени овие активности и се внесуваат во електронскиот индекс на студентот во Електронскиот систем на Универзитетот .

Наставниците се должни, по барање на студентот, да обезбедат увид во прегледаниот труд и добиената оценка, најдоцна до почетокот на наредниот семестар.

Испитите се изведуваат јавно и транспарентно.

Не смеат да се изведуваат испити за само еден студент без присуство на други лица (студент, асистент, друг наставник).

Предмет на оценување

Член 35

Предмет на оценување во рамките на предметната програма можат да бидат:

- редовно присуство на настава;
- успешно реализирана практична работа;
- изработка и презентирање на семинарска работа;
- активност;
- есеј;

Начин на оценување

Член 36

Оценувањето може да биде квантитативно или описно, или квантитативно и описно.

Завршното оценување се изразува квантитативно со оценка од 5 (пет) до 10 (десет).

Оценката 5 (пет) означува недоволен успех. Завршната оценка за соодветна предметна програма може да биде изразена и со квалитативни мерки, како дополние на квантитативните мерки. Оценувањето може да биде преку писмени и/или усни испити или на друг начин утврден во студиската програма. Пропорцијата помеѓу обемот на континуираното и завршното оценување ја определува носителот на предметната програма.

Преку континуираното оценување, студентот се оценува за секоја активност пропишана во соодветната предметна програма, преку: кредитните поени, процентот на оптовареност или индексните единици.

Завршното оценување за соодветна предметна програма се спроведува по писмен устен пат.

Оценката добиена од континуираното оценување и оценката добиена од завршното оценување ја сочинуваат вкупната оценка (од минимална до максимална). Положен испит е услов да се стекне потребниот број кредити пропишан со предметната програма.

Единицата на Универзитетот може да воведо завршен испит за одредена студиска програма како дипломски испит, кој се организира и се изведува под услови и на начин утврдени со Статутот.

Видот, карактерот и начинот на реализација на завршните испити за соодветни предметни програми ги определува носителот на програмата.

Обврски на наставникот

Член 37

Наставникот е должен да му го соопшти постигнатиот резултат на студентот веднаш по завршувањето на испитот.

Наставникот е должен да го оцени испитот на студентот со 0 поени кога студентот:

- неоправдано ја напушта просторијата во која се одржува писмениот дел од испитот или се откаже од веќе започнатата работа;
- нема да се јави на испитот;
- поради недолично однесување;
- попречување на другите студенти или
- поради користење на недозволиви помагала е отстранет од испит.

Приговор заради оценка од проверка на знаењето

Член 38

Студентот, во рок од 24 часа од денот на објавувањето на резултатите, може да поднесе приговор до деканот односно директорот на единицата на Универзитетот, ако смета дека испитот не е спроведен во согласност со законот, Статутот и овој Правилник.

Ако деканот/директорот утврди дека се исполнети условите од став 1 на овој член, наставникот е должен да ја преиспита оценката од завршното оценување. Ако наставникот не ја преиспита или ако во писмена форма ја потврди оценката што ја утврдил, студентот испитот го полага пред тричлена комисија составена од наставници од исто или сродно наставно-научно подрачје, во наредните 24 часа, наредниот работен ден.

Комисијата ја формира деканот, односно директорот, а предметниот наставник не може да биде член на комисијата. Комисијата одлучува со мнозинство гласови.

Студентот е должен да ја прими оценката од повторното полагање на испитот и во случај кога оценката е помала од одбиената оценка или, пак, е негативна.

Повторување на испит

Член 39

По барање на студентот му се овозможува да го повтори завршното оценување за повисока завршна оценка по предметна програма, во период од најмногу 24 часа од полагањето.

Барањето за повторување на испит мора да биде образложено и се доставува до деканот. Доколку се прифати барањето, деканот со решение ја поништува оценката.

Наставникот, во тој случај, во пријавата ја запишува оценката што ја дал и до неа запишува: студентот ја поништува оценката. Таа оценка не се смета како завршна оценка за конкретниот предмет/модул. Решението на деканот е составен дел на пријавата.

Оценката добиена на повтореното завршно оценување е конечна и студентот нема право да го повтори завршното оценување.

Конфликт на интереси

Член 40

Во случаите кога предметниот наставник и студентот се во роднинска врска: син, ќерка, брат, сестра, сопруга или сопруг, наставникот е должен да се из земе при полагањето на предметната програма, односно испит и за тоа да го извести деканот, односно директорот на единицата.

Деканот на единицата, спроведувањето на испитот го доверува на друг соодветен наставник или на посебна компетентна испитна комисија, составена од три члена.

Пренесување на надлежности за спроведување на испити

Член 41

Во случај на подолга спреченост на предметниот наставник, деканот, може да му ги пренесе надлежностите за одржување на испитите по конкретниот предмет на друг наставник од иста или сродна струка или на комисијата за спроведување на испит.

Завршување на студиите

Член 42

Студентот ги завршил студиите од прв циклус кога ќе ги положи сите испити, ќе ги исполни сите обврски предвидени со студиската програма и ќе изработи и успешно ќе одбрани дипломски труд или ќе положи завршен испит. Со завршувањето на студиите од прв циклус, студентот се стекнува со најмалку 180, односно 240 ЕКТС-кредити.

Студентот ги завршил студиите од втор циклус кога ќе ги положи сите испити, ќе ги исполни сите обврски предвидени со студиската програма и ќе изработи и успешно ќе одбрани стручен, односно магистерски труд, односно ќе изработи и/или ќе изведе уметничко дело. Со завршувањето на студиите од втор циклус и освоените кредити од првиот циклус, студентот се стекнува со најмалку 300 ЕКТС-кредити.

Со завршувањето на студиите во согласност со овој член, студентот стекнува соодветно стручно или академско звање или степен, како и други права согласно со посебните прописи.

Дипломски труд

Член 43

На единицата на Универзитетот на која е воведен завршен испит како дипломски испит, односно одбрана на дипломски труд, студентите имаат право и должност да пријават и да одбранат дипломски труд од подрачјето на кое ги завршуваат студиите.

Насловот и тезите на дипломскиот труд ги предлага предметниот наставник од избраната дисциплина во договор со студентот.

Студентот може да пријави дипломски труд доколку има освоено минимум 150 ЕКТС-кредити на тригодишните студиски програми, односно 210 ЕКТС-кредити на четири-годишните студиски програми.

Деканот, односно ректорот по предлог на кандидатот студент, ги определува менторот и темата за изработка и формира комисија за оценка и одбрана на дипломскиот труд.

Одредбите кои ги дефинираат спецификите на дипломскиот труд се дел од студиската програма.

Одбрана на дипломски труд

Член 44

Одбраната, односно оценката на дипломскиот труд се спроведува откако студентот ќе ги положи сите предвидени предмети/модули и ќе ги исполни условите и сите свои обврски спрема студиската програма.

Одбраната, односно оценката на дипломскиот труд се врши пред комисија од 3 члена, менторот не е член на комисијата.

Претседателот на комисијата, во договор со менторот и со студентот, го определува денот на одбраната на дипломскиот труд.

Комисијата од став 2 на овој член, по одбраната на дипломскиот труд, дава оценка од 5 до 10.

За успешно одбранет дипломски труд се пополнува посебен образец, кој го потпишуваат членовите на комисијата.

Комисијата одлучува со мнозинство на гласови. Доколку еден од членовите на комисијата има спротивно мислење, тој е должен да достави свој извештај до деканот на единицата.

Пријавата за дипломски труд со насловот на темата, составот на членовите на комисијата и оценката од дипломската работа се приложуваат во досието на студентот.

Стручен, односно магистерски труд,

Член 45

За постапката за пријава, оценка и одбрана на стручен односно магистерски труд, односно изработка и/или изведба на уметничко дело, непосредно се применуваат одредбите од член 237 од Статутот на Универзитетот.

Колегиумот од член 17 на овој Правилник има обврска да ги подготвува точките од дневниот ред на наставно-научниот, односно научниот совет на единицата, односно придружната членка на Универзитетот, кои произлегуваат од став 1 на овој член.

Уверение, диплома и додаток на дипломата

Член 46

Студентот кој ќе ги изврши сите обврски според студиската програма за усовршување или само дел од студиската програма за стекнување на образование му се издава уверение за завршениот дел од студиската програма, кое содржи податоци за нивото, природата и содржината на студиите, како и постигнатите резултати.

Студентот кој ќе ги изврши сите обврски според студиската програма за добивање високо образование во кој било циклус на образование, врз основа на евиденцијата што се води за него, Универзитетот му издава диплома.

Со дипломата се потврдува дека студентот завршил студиска програма од прв или втор циклус и се стекнува со соодветен стручен или научен назив.

Составен дел на дипломата е додатокот на дипломата (Диплома Супплемент).

Дипломата и додатокот на дипломата на Универзитетот ги потпишува ректорот на Универзитетот и се оверуваат со сув печат на Универзитетот.

Заедничката диплома и додатокот на дипломата ги потпишуваат овластените лица на високообразовните установи кои организираат студиска програма за стекнување заедничка диплома.

Дипломата е јавна исправа.

Промоција

Член 47

Промоцијата претставува свечено врачување на дипломите за завршени студии.

Дипломите од првиот и вториот циклус на универзитетски студии и на интегрираните студии ги врачува ректорот на Универзитетот.

Преодни и завршни одредби

Член 48

Начинот на селекција на кандидатите за запишување на прв циклус студии, кои завршиле четиригодишно средно образование во претходните учебни години без полагање државна матура (пред учебната 2007/2008 година), се утврдува во конкурсите за запишување студенти на прв циклус студии.

Член 49

За студентите запишани пред влегувањето во сила на овој Правилник непосредно се применува член 351 од Статутот на Универзитетот.

Член 50

Овој Правилник влегува во сила со денот на објавувањето во Универзитетскиот гласник.

Ректор
Проф. д-р Аце Миленковски